

ÓRATERVEZET

Készítette: Móricz Márk

Évfolyam: 4.

Műveltségi terület: Ember és társadalom

Tantárgy: Magyar nyelv és irodalom / olvasás

Témakör: „Fegyvert, s vitézt éneklek...”

Fejlesztési fókusz(ok): társadalmi igazságosság, kritikai gondolkodás, globális lényeglátás

Tartalom: Benedek Elek: A kolozsvári bíró

Domináns didaktikai feladat: ismeretszerzés

Az operacionalizált célrendszer:

A műveltségterület/tantárgy kiemelt célja e témakör feldolgozásának segítségével: a Történelmi látásmód (időbeliség, helyszín, szereplők), továbbá az erkölcsi gondolkodásmód alapelemeinek elsajátítása a magyar történelemjelentős szereplőinek megismerésén keresztül.

Az adott óra céljai:

- A kritikai gondolkodás fejlesztése, a valós és mesei elemek megkülönböztetése a Mátyás királyról szóló monda elemzésével
- A szövegben való tájékozódási képesség fejlesztése válaszok kikerestetésével és a feladatlap megoldásával
- Véleményalkotás és vitakészség fejlesztése a szereplők cselekedetei hátterének feltárásával
- Beleélő képesség, metakommunikáció fejlesztése a monda egy-egy mozzanatának dramatizálásával

Előzmények: Az osztály napköziben közösen olvassa Tatay Sándor „Kinizsi Pál” c. regényét.

Tankönyv: Nagy Józsefné, Szokolczai Katalin: Irodalmi kincsestár, 3. Műszaki Kiadó.

<p>BEMUTATÓ OLVASÁS</p> <p>SPONTÁN REAKCIÓK MEGHALLGATÁSA</p> <p><i>Minden véleményt meghallgatunk. Ha az ítéletre, az igazságosságra reagálnak, akkor itt csak jelezzük, hogy később még vissza fogunk térni erre. A gyerekek reagálása után mindenki visszaül a helyére.</i></p> <p>T.: Üljetek a helyetekre! Hozzátok a könyveteket is! Megismerkedünk közelebbről is a történettel! A tanító elhúzza a táblán a függönyt. A táblán képek, illetve szómagyarázatok.</p>	tanítói bemutatás	frontális osztálymunka	tankönyv, 88–89. p.	8'
<p style="text-align: center;">GLOBÁLIS SZÖVEGFELDOLGOZÁS</p> <p>Előzetes jelentéstartalom megértésének ellenőrzése</p> <ul style="list-style-type: none"> – helyszín, Kolozsvár és Mátyás király kapcsolata – szereplők, – a történések időtartama – az egyes napok cselekményeinek elkülönítése – a hármas szám jelentősége – az álruhaöltés erkölcsi megközelítése <p>T: Kik a történet fontosabb szereplői? Hol játszódik a történet? Tudsz-e valami érdekeset Kolozsvárról? Mi köti Mátyás királyt Kolozsvárhoz?</p> <p><i>(A tanító felteszi a házról a képet: Ez az a ház, és egy emléktábla is van a ház falán. Szünetben közelebb jöhettek, és aki tudja, elolvashatja, mi van ráírva. Ha pedig Kolozsváron jártok, mindenképp személyesen is keressétek fel a házat!)</i></p>	bemutatás	öndifferenciálás	<p>Tábla: Mátyás kolozsvári szülőháza</p> 	12'

<p>tényleg törődött a néppel, de szigorú volt, és a nép számára sok kellemetlen intézkedést vezetett be, így nem kedvelték annyira. De halála után nagyon zűrzavaros és nehéz kor következett, ezért visszasírták Mátyás szigorú, de nyugodt korát.</p> <p>T: Mennyire tartod hihetőnek a történetet? Megtörténhetett-e pontosan így? T: Milyennek érzed a történetet? T: Miben érzed azt, hogy meseszerű? T: Mondhatjuk, hogy ez egy mese? T: Mátyás királynak mely tulajdonságai, cselekedetei meseszerűek melyek valóságok?</p> <p>Szövegben való tájékozódás feladatlap segítségével</p> <p><i>A tanító kétféle feladatlapot oszt ki. Az 'A' csoporté egyszerűbb – használhatnak könyvet a megoldáshoz, a 'B' csoport nehezebb – könyv nélkül kell megoldani, de ellenőrzéshez használhatnak könyvet.</i></p> <p>T: A történetből kiemeltem néhány mondatot. Egészítsd ki azzal a kifejezéssel, ami az eredeti szövegben is megtalálható! <i>Ellenőrzés (mindkét csoportnak azonosak a megoldásai)</i></p> <p>T: Az első (második, harmadik, negyedik) mondatot mivel egészítetted ki? Olvasd el a szövegben található egész mondatot! Keress ki a szövegből a mondat szomszédait! Olvasd fel!</p> <p>SZINTETIZÁLÁS</p> <p>T: Telepedjünk ismét a tűz köré. T: Barátaim! Mielőtt végleg elalszik a tűz és nyugovóra térnénk, játszunk egyet! Gondok négy különleges eszközt a történetből. Válassz ki közülük egyet, és szólalj meg az eszköz nevében! Mi pedig megpróbáljuk kitalálni, mi lehetsz. A négy eszköz: Mátyás zekéje, a hajdú pálcája, az egyik hasáb fa, a vörös kréta.</p>	<p>közlés</p> <p>ellenőrzés</p> <p>beszélgetés, dramatizálás</p>	<p>differenciált egyéni munka</p> <p>frontális osztálymunka</p> <p>frontális osztálymunka</p>	<p>feladatlapok</p>	<p>5'</p> <p>4'</p>
---	--	---	---------------------	---------------------

<p>Válassz egyet! Gondold végig, mi mindent láthattál, mit tettek veled, mi volt a szereped! Egy mondatot mondj!</p> <p><i>Körben meghallgatnak minden gyereket, kitalálják mire gondolt.</i></p> <p>T: Ki kuncog ott a bozótban? Mutasd magad! Ej, de nagydarab, erős ember!</p> <p><i>A segédtanító feláll, rá irányul a figyelem.</i></p> <p>T: Tán ismeritek ez a vitézt? Talán Kinizsi Pál? Igen, a híres Kinizsi! Gyere, ülj közénk! Mesélj, milyen Mátyás király híres fekete seregében? Mi is épp róla beszélgettünk!</p> <p>ST.: Hallottam én is a történetet. No de az nem egészen úgy volt, ahogy mondtad!</p> <p>T: Háát? Te hogyan ismered?</p> <p><i>Gyertya elfújása, megdermed minden.</i></p> <p>HÁZI FELADAT Olvassátok el újra a történetet, külön figyeljetek a párbeszédre! Gyakoroljátok a kifejező, hangsúlyos olvasást! <i>Szorgalmi feladat:</i> 1. A „Kinizsi” 3. fejezetének újraolvasása, azt ott leírt történet összehasonlítása a most megismert történettel. 2. Egy félbe hajtott papír külső felére felrajzolni az álruhás Mátyás királyt, belső felére pedig királyi ruhában.</p> <p>ÉRTÉKELÉS Az óra végi értékelés szempontjai: beleélés – aktivitás – magaviselet</p>		<p>frontális feladatadás</p> <p>frontális értékelés</p>	<p>leckefüzet</p>	<p>2’</p> <p>1’</p>
---	--	---	-------------------	---------------------